

Pasvalio Šajūdžiai

LPS PASVALIO TARYBOS LEIDINYS

1989 m.
Nr. 4   rugsėjo
9 d.

Kaina
20 kap.

Baltijos keliai

Prieš mūsų pirkios langą, kitapus Baltijos kelio, liūdnojo jubiliejaus paminklą, kuris tuo pat paskendo gélėse ir visą naktį buvo apšvietas daugybės žvakų liepsnelių. Ta proga parašau keletą posmų...

Česys CEMNOLONSKIS

Baltijos keliai, —
Trys mažos, trys Laisvės ištroskūsios šalys,
trys tautos, sukiibusios rankom į vorą.
Išsako vienintelį siekį ir norą —
Lietuva, Latvija, Estija!

Prie Baltijos — mūsų senolių gimtinė, —
Daug sykių nuo priešų ją didvyriai gyné.
Bet ji atsilaike prieš darganas, vėjus,
Ta žemė, nubloškus visus pavergejus —
Lietuva, Latvija, Estija!

Ši žemė sugérė mūs ašaras, kraują, —
Teriota ir deginta kėlės iš naujol..
Ir vėl skaidrios upės į jūrą tekėjo, —
Ir pikto kaimyno globos nereikėjo
Lietuvai, Latvijai, Estijai!

Bet jiems kažkodėl visą laiką rūpėjo, kodėl mes čia kryžkelėj stovim tarp vėjų, —
kodėl mes tarnais ju nenorime būti,
Ir trėmė į Sibiro tundras supūti
Lietuvą, Latviją, Estijai..

Kai driekės keliai mūs per rūsčius sniegynus,
Netekusios motinų širdys kankinos, —
Bet sūnūs kiti tarė lūpomis mūsų:
— Prisiekiam laimėti ar mirti kartu su Lietuva, Latvija, Estija..

Tironų vardų nebeištaria lūpos. —
Nuoj yu batų spyrio trimis sesėmis suklupus, —
kovoj žūtbūtinėj,
kovoj be lygiųj,
Tik trys ketvirtadaliai liko gyvujų
Lietuvoj, Latvijoj, Estijoj..

Šiandieną trys tautos vėl stiebias į Laisvę O debesys tvenkias ir gruma: Neleistil Bet stovi lyg siena gyvoji grandinė — Čia mūsų kiekvieno Viena tik Tėvynė — Lietuva, Latvija, Estija!

Sereikoniai, Baltijos keliai, 1989, VIII, 23.

TĖVIŠKEI SAVO

Cia žemė gimtoji. Cia širdis paliko. Tai ar galu vadinti pareiga tą gyvą ryšį su mumis? Ar stebėtis, kai pradaro duris agronomas profesorius Petras Vasinauskas, kino režisierius Kęstutis Vaišvila, skulptorius Antanas Dimžlys ir architektas Juozas Lapėnas, kai Baltijos kelio dienos darbuose — aktorius Petras Venslovas, rašytojai Kazys Saja ir Mykolas Karčiauskas, docentė medikė Genovaitė Jusaitienė ir žurnalistas, filosofas Romualdas Ozolas? Kasdienybėje ir šventėje šalia mūsų fizikas Eugenijus Petrovas, poetas Eugenijus Matuzevičius, dailininkas Petras Rauduvė... Kiek daug Jūsų — toli nuo Pasvalio ir taip arti mūsų! Vienam visų neišskaičiuoti. Su džiaugsmu susitiksim rugpjūčio 15—17 dienomis čia, Jūsų tėviškėje!

Regina BUTENIENĖ
Pasvaliečių bendrijos
iniciatyvinės grupės narė

Visada bu geriau —
gi aš kūnkei jūrų
yr, nes iš išsa m.
Redakcijos kolektymui!
Teg ystieja. Saj užklis,
domsi mē stipruke,
iglotu mē liesa! Tegu
žiūra Bok nario
Bukelėlio mūs protestijos
sūčesa! (Nes emai gauau
jo laisvą. Jis sūnū a
pasvaliečiaus (tė Krūsto
& Mėmės) slaug labų dīz
mę!) — Sug Matie zariūnę

Panaikinkite baudžiavą Lietuvoje!

(ATVIRAS LAIŠKAS LTSR AUKŠCIAUSIOSIOS
TARYBOS PREZIDIUMUI)

Tokia antraštė gal kiek šokiruojanti, bet mums, rašantiems šį laišką, ji atrodė tinkamiausia žemiau dėstomoms mintims apibendrinti.

Sį laišką rašo grupė pasvaliečių statybininkų, buvusių Pasvalio rajono statybos organizacijos darbuotojų, dirbusių joje daug metų. Kai dėl visai objektyvių priežasčių panorame palikti šią organizaciją, pasirodė, kad mes béesą baudžiavinkai. Mat, gyvename RSO namuose. Pasirodo, tebegalioja įstatymas (o gal instrukcija?), užsilikęs nuo baudžiavos laikų. Iš istorijos juk žinome, kad ponui dirbantis baudžiavinkas tol turėjo pastogę, kol ponui dirbo, o nustojo dirbtį likdavo benamis. O mes? Skirtumas tik tas, kad dvarponis ir prievalzdas kitaip vadinami.

Pastaruoju metu Rajono

statybos organizaciją žmonės palieka masiškai, o tai reiškia, kad joje kažkas tikrai negerai. Rimtas darbininkas nelaksto iš vienos darbovietės į kitą be rimtų priežasčių. Mes išėjome todėl, kad RSO nebéra tvarkos. Darbas organizuojamas blogai, nuolat trūksta statybinių medžiagų, žmonės visą laiką kilnojami iš vieno objekto į kitą. Dėl priverstinių prastovų kartais prarandama pusė darbo laiko. Koks gi tada begali būti atlyginimas? Ir visa tai dabar, kai tokia apgailėtina rublio vertę.

Daugumos darbininkų nuomone, mūsų padėtis pradėjo blogėti po to, kai dvi rajono statybos organizacijos buvo sujungtos į vieną ir paskirtas naujas vadovas. Gal ir ne mums spresti, kiek nulémė tokia reorganizacija, kiek naujojo pirmininko sugebėjimai.

mai, bet viena mums aišku, kad darbininkai čia niekuo dėti. O gal reikšminga ir tai, kad RSO pirmininkas mėgsta turizmą, labai daug keliauja po pašauli ir nebeturi laiko RSO problemoms?

Tapo akivaizdu, kad RSO nebesugeba savo darbuotojų aprūpinti darbu. O jeigu taip, tai manome, kad sumažėjus darbininkų, bus geriau tiems, kurie lieka. Juk logiška tikėtis, kad su mažesniu kiekiu statybinių medžiagų gali dirbtį ir mažiau darbininkų!

Ar yra kita išeitis? Nematomė, kad administracija jos ieškotų. Vietoj to stengiasi žūtbūt sulaikyti bėgančius darbininkus, susigrąžinti išėjusius, grasindama iš jų atimti butus. Bet ka gi mes veiksime sugrižę? Lošti kortomis mums jau nusibodo!

Jeigu toks prievartinis sulaikymas būtų taikomas dar nė kojų nespėjusiems sušilti, gal būtų galima suprasti, bet dabar grasina ma tiems, kurie yra išdirbę po 10—20 metų. Mes jau galime paklausti: kieno tie butai? Nejaugi administracijos? Kieno rankomis, už kieno pinigus jie pastatyti? Nejaugi per tiek darbo metų mes nenusipelnėme nor-

malių gyvenimo sąlygų? Argi tik išėjimas į pensiją tegali išvaduoti žmogų iš šios nelaisvės? Kuo mes blogesni už tuos, kurie gauна komunalinius butus?

Mes protestuojame prieš tokią tvarką ir prašome ši klausimą spręsti. Manome, kad dabar galiojantis žinybinių butų įstatymas yra stalininio feodalizmo liekanai. Turbūt ne tik mūsų rajone ji tebéra, todėl tikimės, kad mūs parems ir visi panašaus likimo žmonės. Priverstinis darbas niekada nebuvo naudingas valstybei. Dar labiau nenaudingas mūsų priverstinis nedarbas.

Kad mes neliekame skolingo organizacijai, nesunku įsitikinti, apskaičiavus, kiek pelno savo darbu esam jai davę. Tereikia ekonomistų apskaičiavimų per kiek metų darbuotojas užsidirba teisę į butą jau kaip komunalinių. Be to, galii būti numatyta galimybė sumokėti organizacijai išpirkā, jei darbininkas be pakankamai rimtų priežasčių nutraukia darbo sutartį. Kaip jau išdėstėme, mūsų priežastys ieškoti kitos darbovietės yra rimtos. Mes norime dirbtį ir uždirbtį tiek, kad išlaikytume savo

(Nukelta į 4 psl.)

FANTASTINĖ NOVELĖ

Bus naktis. Nebūtinai birželio. Šiai novelei tai neturi jokios reikšmės. Taip pat ir jums, kurie jau tariatės laiką rankoje euforijos sklidiną taurę, ke-

ATEIVIAI

Liate prie lūpų, tikėdamiesi gurkštelių aitrus it viržienoju medus laisvės gérimo...

* * *

Jis pabudo nuo tankų žlegėjimo. Kriokuodami jie šliaužė Vilniaus gatve, suko Panevėžio link. Nors taip buvo jau visą mėnesį, jis dar niekaip negalėjo priprasti. Kaip ir prie alkio. Truputį svaigo galva. Nors miegojo daug, buvo piktas ir suržes. Pamažu, kad nepažadintų žmonos ir dukrelės, išsirites iš guolio, jis nusiprausė, užsimetė ruda striukę sugedusių užtrauktuku (naujają garintą ir puspalčių jau buvo išmai- nės su išvaduotojais iš konservus) ir, stvėrės puodą, nukepėstavo iš miesto centrą. Bet ir vėl suprato pavėlavęs. Prie žygio virtuvės, nuo kurios kvepėjo „kombinžiru“ pagardinta žirniene, grumdesi bene koks tūkstantis vienas kitam užrašiusi kreida numerius ant nugaru suvar- gusių, nusmurgusių žmoneilių. Jie stumdėsi ir nelietuviškai keikėsi. Kai kur su- švytruodavo kumščiai. Sauraakis kareivėlis, švili- paudamas „Po dolinam i po vzgorjam“, atsiraitojęs rankovės net sušilęs darbavosi samčiu, krēsdamas žirnienę į arčiausiai atkištus puodus. Taip, stirkstoti ir laukti buvo beprasmiška. Nurijęs aitru gniutulą, jis lėtai, nukorės galvą, vilkdamas kojas pasuko atgal. „Mėsos“ krautuvės lange jaunutės pardavėjos, pasilipusios ant kėdučių, kabino fanerinius, gražiai nuspalvintus kumpius, dailiai iš medžio ištekintų dešrelės vėriniaus. Prekystalis, aišku, buvo nukrautas. Šuklių ir brošiūrų: „Mokslinis komunizmas“, „Išsivysčiusio socializmo ekonomika“, „Socializmas — ne visiškas komunizmas“, „Buržuazinės ideologijos krizė“, „Socialistinis lytinis aktas“... Jaunas vyrukas susikaupės, lyg atliktu ypatingos svarbos darbą, peiliuku skuto nuo „Mėsos“ krautuvės lango jaučių galvų. Jis sustojęs ilgai vėp-

sojo, sukdamas galvą, kam tai. Kol suprato — jaučio galva, kad ir be tarpu- ragėje besiraizgančio apynėlio, primena senovinį miesto herbą ir, matyt, ga- li sukurstyti nesveikas na- cionalistines nuotaikas.

Iš to tuščio ir bepras- mio alkano žmogaus susi- mąstymo jį pažadino žingsnių kaukšėjimas. Keli, glū- dėjė ligi šiol giliame po- grindyme, vietinės „Jedinstvos“ gvardiečiai, dabar ginkluoti šautuvaus, su rau- donais raiščiais, niukinda-

Š

mi buožėmis, varėsi link ge- ležinkelio stoties, kur jau pūtavo ir ilgesingai ūkčiojo garvežiukas, būrelį sajūdie- cių ir jiems prijaučiančių. O tie žengė keliu su Sajū- džio trispalviais trikampiais ant nugaru.

Iš už posūkio išniro ir neletindamas greičio link stoties nuburzgė sunkvežimių su kooperatyvų nariais. Jų veidai nebuvę nei pa- blyškė, nei pilki. Képsodo jie ant prikimštų maišų ir nerūpestingai krimto gry- bukus po dvidešimt kapei- kų.

Nors buvo ketinės sliū- kinti namo, bet alkio kir- minas, o gal ir visas soli- teris, vėl priminė jam, ko buvo eita. Jis stengėsi nu- grūsti tą mintį į sąmonės gelmių užkaborius, bet ji kilo į viršų, kerojo jo svaig- stančioje galvoje. Kitapus gatvės, virš grėsmingo, Reichstagą primenančio pa- stato, papuošo šukiu „Sla- va osvoboditeliam Litvy“, didingai plaikstėsi raudona su pjautuvu ir kūju vėlia- va. Daug raudono, nė tru- pučio net balto ir žalio. Keli veteranai užvertę gal- vas vėpsojo aukštyn, ir jų skruostais ritosi džiaugsmo ašaros. Jis krūptelėjo, lyg skausmo pervertas, apsisuko ir nupėdino prie upės, nešdamas rankoje sulanksty- tą aliumininį puodą. Ir jam pasisekė. Ten, išsidrébė žolėje, užkandžiavo du ka- reiviai, o trečias, matyt jau pripampės, tysojo aukšt- tielninkas, svajingomis aki- mis spirindamas į dangų, kur, raikydami jį gabalaus, zujo geležiniai paukščiai.

— Naverno Rigu uže- vziali, — pasakė svajin- gai lyg sau, lyg kitiems. — Zavtra padiot į Talin. Ah, paležatj by tak ješcio deniok...

Umai vieno kareivio vei- de atsirado nuostaba, pei- lis su pamautu dešros ga- balu sustojo prie pražiotos burnos.

— Smotrite, rebiata, fa-

Kęstutis ZUBKA

Šist, — parodė pirštu į jį. — A nu ka idu siuda, šku- ra nemeckaja.

Pakélės aukštyn rankas, nevalingai rydamas seiles ir spirindamas į dešrą, jis žengtelėjo kelis žingsnius artyn. Nors stengėsi žiūrėti į kareivius, tikėdamasis iš- skaityti jų akyse slypinčią klastą ar vildamas išvysi- ti užuojaus kibirkštę (išrodė jis apgailėtinai), tačiau tematė dešrą, dings- tančią kareivio burnoje.

— Ja, ja, — pasakė jis, braukdamas nuo kaktos srūvantį prakaitą. Ir pats nepajuto, kaip jam išsprū- do: — Interfront — gut, Landsbergis — kaput!

Nusikvatojė ir paplojė jam per petj, kareiviai at-

ŽINOMOS

riekė duonos abišalę ir storai aptepé mėsos konser- vais. Linktelėjės ir nugur- kės seiles, jis perlaužė rie- kę virpančiom rankom ir negrabiai iškišo į striukės kišenę.

— Doma baba, dieti, — paaikino šaltu, drebaniu nuo tramdomo susierzini- mo balsu, perpykės ant sa- vęs, kad taip nusižemino. Pabandė šyptelėti, tačiau jam nepavyko nuslėpti savo būsenos, tad tik apmaudžiai mostelėjės ranka stvéré ką tik nusviestą nuorūką ir ly- dimas kvatojimo, išblyškės ir uždusės, užsikepurnėjo šlaitu aukštyn. Jam buvo nežmoniškai bloga. Umai aptemo akyse. Taip ir sus- muko palei namo sieną iš- sproginės akis, pražiota burna gaudydamas orą pakol atsigodo.

Parsliūpinės namo ir išsrėbės dubenį nebalintos dilgelių sriubos su keliom kruopom, išjungė radiją. Negyvu balsu, lyg kas jam būtu į sprandą įrėmės re- volverį, diktorius skaitė ži- nias apie mušamus ir visaip diskriminuojamus supuvu- siame kapitalistiniame pa- saulyje negrus, varganus in- denus, iš kurių ketinama atimti paskutinius rezerva- tus, beglobius, miegančius šiukšlių dėžėse ar tiesiog ant šaligatvių, streikus ir sužvėrėjusius bananais mo- suojančius policininkus, ku- rie po darbo, nusivilkę uniformas, tampą aršiausiai gangsteriais ir bandita- is... O štai Donbase, sekant šauniomis Stachanovo tradicijomis prikasta daugybė anglies, ir šachtininkai pažadėjo prikasti partijai dar daugiau. Uzbekijoje priauginta daugybė medvil- nės ir linksmi uzbekai mo-

suoja tiubeteikomis, o ar- ménai susikibę rankomis su azerbaidžaniečiais šoka ratelius, jiems groja specia- lių dalinių orkestras. Si- biro upės pagaliau gurgė- damos neša savo vandenis priešinga kryptimi, drékin- damos supleišėjusios žem- més dykvietes, kur atsiradu- siose oazėse noksta apelsi- nai, bananai, sirpsta karei- viški kastuvėliai. Pildosi pagaliau sena lietuvių sva- jonė gyventi prie Juodosios jūros — mat, Baltijoje irgi imta siurbti naftą, aplinkui per šimtą kilometrų viskas juoda, net žuvėdros juodos. Ir tai svajonei išsi- pildyti buvo lemta ne kokiu šovinistų vytautų ir algirdų déka, o visu pa- vergtų ir nuskriaustų tautų globėjai ištiesus draugišką ranką su į šoną lenktais pirštais. Taip, nes į vi- du lenkti tik pilvotų kapi- talistų pirštai! Lietuvoje rimsta laikini neramumai, kurstytojai, maniakai ir tau- tos klaidintojai stos prie- teismą ir turės atsakyti prieš suklaidintą darbo liau-

ŽVAIGŽDĖS

dį, niekada neišdavusią par- tijos ir revoliucijos prin- cipų. Treminiai vėl grāži- nami į senias vietas. Sudaryta speciali komisija nu- sikalstamai Sajūdžio veik- lai tirti. Milijonai rublių, išviliotų iš lengvatikių žmo- nelių, atiduoti taikos fon- dui, t. y. armijai ir laivynui remti. Lietuva vėl kles- ti ir žydi, į mūsų mielę vaikučių darželius grążinta neteisingai išstumta iš ten rusų kalba, nuo vaikystės stiprinusi šventą internacio- nalizmo jausmą. Pagaliau paskelbtas konkursas didin- gai Stalino skulptūrai Gedimino kalno papédėje su- kurti. Savo kalboje Lietuvos KP CK pirmasis sekreto- rius Ivanovas ta proga pa- sakė: „Alternatyvos néra — Lietuva atgailodama ir ašarodama gržta į moti- nélės Rusijos glėbi. Maskva patikėjo ašaromis, ir Lietu- va vėl bus per amžius lai- minga, ir lyg tas rubulis kūdikis čepsės rožinėmis lū- putėmis, palaimingai užmer- kės akutes prieš skaisčiaja- ir neužgesinamą Stalino saulę...“

Jo kūną išmušė šaltas prakaitas. Jis pasipurtė iš pasišlykštėjimo ir išjungė radiją. Priešais jį ant sta- lo dryksojo rajoninis lai- raštis, atkrikštystas į „Stalino vėliavą“, ta proga prā- žydes Kapeliušno straipsniu valstybine rusų kalba. Iš senesnių vietinių korespon- (Nukelta į 4 psl.)

ATEIVIAI IŠ ŽINOMOS ŽVAIGŽDĖS

(Atkelta iš 3 psl.)

dentų belikęs vienas, o se-
nasis neetatinis korespon-
dentes iš Vaškų, pagaliau
išsiropštės į pirmą puslapį,
vėl reiškė savo vardu visų
vaškiečių valią: „Mes, vaš-
kiečiai, sveikinamės...“ „Mes,
vaškiečiai, džiaugiamės...“

Jis jau ketino grūsti lai-
kraštį į atsiknojusią šiuks-
lių dėžę, tačiau paskutinia-
me puslapyme prieš jo akis
sumirgėjo intriguojanti an-
traštė. „Sugautas paskutinis
ilgaplaukis“. Išlyginės lai-
kraštį įniko skaityti. Prieš
kelias dienas kultūros namų
rūsyje buvo sulaikytas ir
iš dienos šviesą išvilktais
vienas besislapstantis roko
grupės dalyvis (tas miesto
piliečius piktinantis vaps-
vvnas su supuvusio kapita-
listinio pasaulio muzika,
propaguojančia išsigimimą
ir moralinį nuosmukį, jau
buvęs anksčiau išrūkytas),
taigi jis tuo pat nukirptas
moksleiviškai (tokią šukuo-
seną tik ir dera nešioti do-
ram tarybiniam jaunuoliui),
uždarytas į narvą ir dvi
dienas laikomas Rodionovo
aikštėje viešai gėdai, o po

to nukreiptas į balalaikinin-
kų mokyklą Charkove. Sa-
lia glaudėsi ir dar viena
žinutė: gigantiškasis, dar-
bo liaudžiai skirtas Sajun-
ginio lygio baseinas pagaliu
atidarytas. Tai dar kar-
tą įrodo, kaip Tarybų val-
džia rūpinasi darbo žmonė-
mis. Jei jie bus geri, pa-
klusnūs, vykdys planus,
miesto tévali žadėjo prileisti
iš baseiną ir vandens.

I virtuvę it šešėlis įsliū-
kino žmona. Iš keisto, aš-
traus žvilgsnio, virpančiu
rankų, buvo matyti, kad ji
visa įsitempusi.

— Gal tu koks Lao-czi
mokinys? — paklausė ji su-
neslepama ironija. — Ir
tavo būties prasmė — nie-
ko neveikimas?

— O ką aš turėčiau da-
ryti? — piktai atkirto. —
Keliais ropoti į Reichsta-
gą ir jų akivaizdoje sušlam-
sti savo rašinius?

Lauke suburzgė sunkve-
žimis. Šaižiai sucypė stab-
džiai. Virstelėjo laukujęs
durys, laiptai subildėjo nuo
sunkių žingsnių.

NUGIRSTI ĮSPŪDŽIAI

Po televizijos laidos kal-
basi du kooperatyvų veikė-
jai:

— Girdėjai, rajono Vyko-
domojo komiteto pirmininkas per televiziją kalbėjo...

— Ar apie žaliąsias var-
les ir valiutą? O kaip gil!

— Kad taip mums Pa-
jiešmenių autodromą ati-
duotų! Ot būtų žaliųjų var-
lių tvenkiniai! Vietinių žmo-
nių ir gamtosaugininkų
džiaugsmui. Vietoj bagių...

— Valiutos paluptume...

— Rajoną išgarsintume.

— Tai gal nepraziopso-
kim?

* * *

500 žmonių eileje prie
skalbimo miltelių. Kalbasi
visi susirinkę nuo ryto. Ant
durų raštelis, kad prekiaus
nuo pletų.

— Kur tu kitam rajone
rasi šitokią prekybą? Néra
ir būti negali! Tikri eilių
kūrimo meistrai!

— Tai jau šiandien į dar-
bą nebeneusim...

— Kur Sajūdis žiūri!
Užkūrė peklą!

— Ach, žinai, buvau
Rusijos gilumoj svečiuose.
Vestuvėse. Ant stalo džio-
vinta silkė, arbūzų ir sau-
lėgrąžų... Ir né jokio Sajū-
džio. Sedi, baliavoja, sti-

kliném degtinę geria...

— Ei, jūs ten, parduotu-
vėje! Pasvalyje dirba televi-
zijos reporteriai! Jei tuo
pat neatidarot parduotu-
vės, einam ir atsivedam!

Parduotuvė atsidaro. Pre-
kyba prasideda.

— Žmonės, kas čia daro-
si! Kituos rajonuos duo-
da po kilogramą skalbimo
miltelių, o pas mus?

(Kažkas bėga skambinti
iš redakciją, redakcija skam-
bina į Vydomajį komitetą. Po kiek laiko atsi-
randa raštelis: už kiekvieną
taloną duodama po 800 g
miltelių).

— Žmonės, kas čia daro-
si! Už du talonus — tik
1,4 kg! Visą dieną eileje
— ir dar tave per akis ap-
statol!

— Nerék. Nuvažiuosi į
Mažeikius — rasi pasvalie-
čių, sédinčių turguje su
skalbimo milteliais. Nusi-
pirksi!

— O gal tasai, kuris pats
iš savo sandelių po maišą
cukraus aludariams išvežio-
ja, dabar su milteliais va-
žinės? Kad tik sužinojus, i
kur nuveš!

Per žmones nugirdo
R. BUTENIENĖ

Panaikinkit baudžiavą Lietuvoje!

(Atkelta iš 2 psl.)

šeimas.

Mus piktina, kad žinybi-
nių butų įstatymas taikomas
tik darbininkams. Aukštasis pareigas turintys spe-
cialistai jį apeina. Yra at-
vejų, kai tokie tarnautojai,
išėję iš organizacijos, tebe-
karaliauja dideliuose
butuose net kai jų šeimose
tik trys žmonės. Kodėl to-
kios privilegijos?

Lietuvos TSR Konstitu-
cija garantuoja teisę į dar-
bą ir į gyvenamajį plotą. Žinybinių butų įstatymas
apribuja mūsų teisę laisvai
pasirinkti darbą, sudaro sa-
lygas žinybų administracijoms
susidoroti su pavaldniais. Jis žemina mūsų
žmogišką orumą, sukelia nepasitikėjimą ateitimis.

Mes siūlome: a) jei kol
kas nenaikinama galiojanti
tvarka, patobulinti ją, nus-
tatant realius terminus, kuriems
sukakus žinybinių bu-
to gyventojas įgyja teisę

nutraukti darbo sutartį, ne-
prarasdamas turimo gyve-
namojo ploto.

b) jei darbininkas išeina
iš darbo dėl priverstinių
prastovų, jis nepraranda
teisių į žinybinių gyvena-
majį plotą nepriklausomai
nuo to, kiek metų yra iš-
dirbęs.

c) tuo atveju, kai darbi-
ninkas savo iniciatyva nu-
traukia darbo sutartį anks-
ciau sutarto termino buto
atžvilgiu, jam sudaroma ga-
limybė likti gyventi žiny-
čių, sédinčių turguje su
statytą įmoka.

Siais pasiūlymais sten-
giamės atsižvelgti ir į įmo-
nės interesus, bet savo
ruožtu ruošiamės ginti savo
teises. Gal tai nebus sun-
kiau negu mūsų prosene-
liams 1863-aisiais?

R. PSEVALSKIS, I.
BARTKEVICIUS, L. SI-
MONAITIS, A. SELE-
LIONIS

I SAJŪDI KREIPĒSI

SENATVĖS POŽYMIS

Aš Vaškų kolūkio biti-
ninkas. Išeinu iš darbo. To-
dėl, kad negaliu pakęsti
šmeižto. Naujam bitininkui,
atvažiavusiam dirbtį į kolūkį,
pirmininkas M. Klov-
vas pasakė: „Bük geras,
saugok Beinoravičių. Va-
gia“.

Kaip suprasti, kad laiko
mane vagim ir negaudo?
Kaip galima šmeižti? Pasis-
kundžiau partinės organiza-
cijos sekretoriui. Jis paaiš-
kino:

— Senatvės požymis.
Neimk į galvą.

O rajono agronomė biti-
ninkė irgi neužstojo. Pa-
sakė:

— Dabar demokratija...
Saugok Dieve nuo tokios
demokratijos ir senatvės
požymių!

Kazys BEINORAVIČIUS

Raudonpamūšės girdyklai-ne!

Prie pat Pasvalio ir Pa-
kruojo rajono ribos, Rau-
donpamūšėje, ant upės kran-
to kažkoks kooperatyvas
išrenginėja alaus daryklą.
Būsiantis vietoj ir restora-
nas. Prisidėdami prie pakruoječių, Joniškėlio apy-
linkių žmonės jau surinko

daug parašų, protestuojan-
čių prieš tautos priešus,
stumiančius ją gilyn į al-
koholizmą, pasiryžusius už-
terštis daryklos atliekomis
Mūšą. Žmonės griežtai pro-
testuoja prieš tokį objek-
to statybą.

S. RIMKUS

REDAKCIJOS NUOMONE NEBŪTINAI SUTAMPA SU PUBLIKACIJŲ AUTORIŲ NUOMONE.

Mūsų adresas: 235250, Pasvalys, Biržų g. 43, R. Bu-
tenienėi.

REDAKCINĖ KOLEGIJA: R. BUTENIENĖ (redaktorė), A. Kazlauskas, R. Rastauskienė, Z. Magelins-
kienė, G. Urbaitė, A. Mulevičius, S. Butkus
Leidėjas LPS Pasvalio taryba. Ofsetinė spauda. Apim-
tis 0,5 sp. l. Tiražas 3000. Užs. Nr. 4047.
Spausdino Panevėžio „Varsos“ spaustuvė.